

vrh. Dalje zrnje in goske dajala je: Šturmoval, Markovci, Andrejci, Kag, Vitan, Kaisersberg, Šalovci, Vizmetinci, Vinski vrh, potem nek Waldacker in Kulmwald, Borovci, Rogoznica, Zabovci, Mostje, Hlaponci, Strelei, nek Salmansdorf, Slom, Vratislavce, Bodkovec, Zagorec, Oblaček, Grinci, Juršinci in Gabrnik. Iz teh srenj se je davalo zrnje grajščini in goske. Vršnik (oves in proso) odrajtavali so pa: Zabavci, Prvinci, Zobotinci, Formin, Bukovci, Žabjak, Šalovci, nek Sparbersbach, in Bratislavce. To je se v l. 1848. bilo odpravljeno. Kmetje so morali desetino in druge davščine odkupiti ali si s plačilom rešiti. Slovenski kmet je potem, ko je od pamtiveka nemškimi grajščakom rabotal, postal vendar enkrat sam svoj. A za to svobodo je moral po več let plačevati. Grajščine so prejele denar, stare pravice pa zgubile. Namesto grajščinske gosposke so se uvedle cesarske gosposke, najprej okrajni sodniki s političnimi in davkarijskimi uradniki. Nova gosposka se je naselila po mestih in trgih. Gradovi postali so prazni in mrtvi. Prejšnje živahno življenje, vrea in truša, vse je zginilo. Jednako se je tudi zgodilo v Dornavi.

Grad Dornavski je veliko in prostorno poslopje, pozidano po italijanskih mojstrih od leta 1739—1743, to pa na potroške tedajšnjega grajščaka Jožefa grofa Attemsa. V gradu je velika dvorana, čije širni strop resi velika malarija na presno. Ogleдалca kaže djanja helenskega in paganskega junaka Herakla. Po stenah visijo podobne starih grofov Attemsov. Znamenita je v velikem vrtu širna hiša pomarančnica, kder od nekdanj mnogo pomarančnih drevesc stoji v varnem zavetju proti mrazovom in zimi. Dvoje dreves je baje do 15 črevljev visokih in 200 let starih. Zgodovina pa malo kaj vé povedati o tej grajščini. Toliko vemo poročati, da so jo l. 1597 imeli v oblasti plemenitaši Herbersteini, potem Borlski grofi Savravi in naposled od l. 1736 naprej grofi Attemsi. Od leta 1820 bil je posestnik Ignacij grof Attems in sedaj je last grofice Marije Auerspergove.

Smešničar 31. Nek mestni lenuh piše domov svojim staršem: pošljite mi hitro 100 fl., če ne, sem prisiljen storiti, kar silno nerad storim. Oče in mati se prestrašita, pošljeta 100 fl. in še 50 fl. za pot z naročilom, naj se brž vrne domov. Ko čez nekaj časa sin domov pride, ves dobre volje, ga vpraša mati: ljubi sin, povej nama, kaj bi pa bil storil, ko bi ti denarjev ne bila poslala? Sin se kratko odreže: delati bi moral.

Razne stvari.

(Milostljivi naš knez in škof) odlikovani z velikem križem Franc-Jozefovega reda, prejeli so ovo znamenje cesarskega priznanja v nedeljo 27. jul. t. l. slovesno. Po sv. meši, ktero so brali preč. kanonik Pak, izročil je baron plem. Myrbach, namestovalni načelnik graškeje c. kr. namestniji, v

knezoškofijskaj palači redovne dekoracije preuzvišenemu odlikovancu, to pa v pričo preč. kapiteln, višjih tukajšnjih uradnikov, ravnatelj in profesorjev srednjih šol in mestnega župana!

(Od ljutomerske podružnice) družbe kmetijske štajerske prejeli so v priznanje in spodbudo častne diplome kmetovalci: Anton Bežan in Jakob Nemeč v Šalincih in Janez Vargazon v Pristavi, za kar odlikovanci tukaj svojo srčno zahvalo izrekajo.

(„Dragoljubci“) vrla knjižica, od g. Iv. Tomšiča, učitelja na vadnici ljubljanskeje, izdana in mladini slovenskeje namenjena, je ravnokar izišla na svitlo. Priporočamo knjižico, ki ima na 96 straneh 40 lepih, mičnih, podučivnih, vseskozi nravnih in vernih pripovedek, staršem in učiteljem kot darila za mladino. Cena je 45 kr. in se dobiva pri knjigarju Giontiniju pa tudi pri „Vrtečevem“ uredništvu v Ljubljani.

(Od sv. Tomaža nad Vel. nedeljo) se poročā, da so ondi žetev dokončali. Naželo se je za pol menje, kakor lani. Rž in pšenica je smetljiva; oves jako slab, koruzi je deža treba, vinske gorice le srednje kažejo, sadja pa nimajo nič.

(Štaj. zgodovinsko društvo) razpošilja udom kjižice, kder so tudi za Slovence zanimivi sestavki: a) kanonika Orožna dokaz, da je celjska lutrovska cerkva Scharfenau stala v Golčah v Spod. Ložnici pri Žavcu; b) rojaka Jak. Gomilšaka spis o cehih v Radgoni, c) g. Zahna razprava o Dominikanih ptujskih, d) Reichlovo poročilo o mariborskeje pravdi zoper 6 čarobnic ali vražaric (4 Slovenke) l. 1546. Opozorujemo posebno na sestavek o slovenskih naselbinah na g. Štajerskem.

(V kajhi obesila) se je v Mariboru Liza Pšajd; pred je na steno z žlico napisala svoj testament in sporočila vse moževi, ki sedi v graškeje Karlavi.

(Zahvala.) Slavni odbor družbe sv. Mohora je ljudskeje učilnici v Lembahu več knjig darovati blagovolil. Za ta velikodušni dar v imenu cele šolske občine najiskrenejšo zahvalo izreka

Fr. Roškar, nadučitelj.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Janez Kramberger je postal župnik v Wurmbergu, č. g. Vincencij Plaskan župnik v Zibiki, č. g. Jožef Kotnik provizor v Kalobji, č. g. Jožef Črnko I. kaplan in č. g. Martin Osenjak II. kaplan v Hočah, č. g. Anton Vamberger kaplan v Svičini, č. g. Franc Murkovič kaplan pri sv. Barbari pri Wurmbergu, č. g. Franc Nachtigall II. kaplan v Vitanji.

Hiša na prodaj.

Pri sv. Miklavžu nad Ormožem se prodā po prav nizkeje ceni hiša, ki ima 1 nadstropje s 3 sobami, kletjo, kuhinjo in eno drugo shrambo. Spodnji del je ves obokan. Zraven je svinjski blev in vrt. Zarad bližine pri cerkvi sodi ovi prostor najbolj za kakega peka ali trgovca. Več pové posestnik Matija Pajek pri sv. Miklavžu nad Ormožem, pošta: Friedau.